

stæderne angaaende Bygningsafgiften. Det er en Sag, der ligger for, og den vil vistnok modtage en ny Ordning, om ikke i denne Session, saa i en nær forestaaende Fremtid; man kunde da maaskee ved denne Leilighed benytte en Indkomstskat efter en Lov som den, der her foreligger. Jeg kommer imidlertid tilbage til, at hvis jeg skal kunne stemme for en saadan Lov, maa Procentsystemet blive lagt til Grund, og dernæst vil jeg langt foretrække, at Loven kun kommer til at angaae Skattens Vigning og Opkrævning, medens derimod den Sum, der skal udbringes hvert Aar, afgjøres ved den aarlige Finantslov.

Klein: Det staaer ingenlunde saa klart for mig, som jeg har Anledning til at troe, at det er Tilfældet med Flere her i Salen, at en Indkomstbestatning i og for sig fortjener at anbefales som den bedste og retfærdigste Skattemaade, som man kunde indføre her i Landet. Jeg skal imidlertid ikke vidtløftigt gaae ind paa en nærmere Undersøgelse af Indkomstbestatningens Væsen; det er mig tilstrækkeligt i dette Øieblik at udtale, at ihvorvel det er meget let at see, hvad der lader sig anføre til Forsvar for en Indkomstbestatning, saa troer jeg, at en omhyggeligere Undersøgelse vil lede til ogsaa at opdage de Svagheder og Mangler, der ganske vist maa siges at klæbe ved den med Hensyn til det almindelige Spørgsmaal om dens Retfærdighed. Men hvorledes det nu end forholder sig hermed, saa troer jeg ikke, at det kan nægtes — og det er Noget, som i Virkeligheden Alle, der have beskæftiget sig med denne Sag, have indrømmet —, at en Indkomstbestatnings Gjennemførelse er forbunden med meget store praktiske Ulemper, og at det vanskeligt kan undgaaes, at den i sin Gjennemførelse, navnlig i Begyndelsen, vil føre til adskillige Ubilligheder, for ikke at sige Uretfærdigheder, og vil fremkalde ikke blot den Ugunst, som enhver ny Skat fører med sig, men ganske særligt den Misnøie, som formeentlige Forurettelser vilde give Anledning til, ikke at tale om, at den jo ogsaa, og som jeg troer ikke uden Grund, ofte er bleven bestybt for at føre megen Demoralisation med sig. Det forekommer mig at være siensynligt, at

disse praktiske Ulemper ved en Indkomstbestatning ere tilføede, og jeg tilstaaer derfor, at jeg, naar der er Spørgsmaal om en Indkomstbestatning som et Middel til at skaffe Statsindtægter tilføede, da just ikke er vel stemt for den. Jeg kan egentlig kun forsones mig med den, naar der under overordentlige Tidsforhold i Dieblirket er Brug for større Indtægter, end der vel kan skaffes tilveie ved de almindelige, mere jævnt flydende Indtægtskilder, og naar det heller ikke ansees rigtigt at bebyrde Staten med at optage nye Laan. En Indkomstbestatning, hvorved der kun skal tilveiebringes et mindre men aarligt tilbagevendende Beløb, tiltaler mig derimod ikke; jeg troer, at der er andre Veie, ad hvilke man til mindre Ulempe for Statens Borgere vil kunne tilveiebringe en saadan mindre Forøgelse af Statens Indtægter, end ved Hjælp af en Indkomstbestatning. Det er i mine Tanker ganske overordentligt væsentligt, naar man vil dømmes de forstjellige Bestatningsmaader imellem, om Skatten ifølge den Maade, hvorpaa den bliver at udrede, kommer til at falde tungt og haardt paa Befolkningen, om denne stærkt føler Trykket af den, eller ikke. Det er meget muligt, at man theoretisk taget kan paavise, at der f. Ex. ved en Toldbestatning i Virkeligheden betales Mere end ved en Indkomstskat; men hvis det maatte være Tilfældet, at Befolkningen langt mindre føler Trykket af Toldbestatningen, om ogsaa denne er større, end af Indkomstskatten, saa siger jeg, at deri har den indirecte Bestatning et virkeligt Fortrin for den directe. Og jeg maa tilstaae, at jeg ikke troer, at det er tvivlsomt, at det virkelig forholder sig saaledes, at den store Deel af Befolkningen langt mindre føler Trykket af saadanne Skatter, som de udrede med et meget ubetydeligt Beløb Dag for Dag eller Uge for Uge, end den vil føle Trykket af en Skat, hvis Beløb den skal udrede i to eller maaskee fire Gange om Aaret. Det er forekommet mig, at det ingenlunde vilde være umuligt at indføre saadanne Afgifter, at man derigjennem vilde kunne tilveiebringe en Forøgelse i Statens aarlige Indtægter af ca. 1 Million, at man vilde kunne deels forhøje Tolden paa enkelte Artikler, uden at det i Virkeligheden vilde lamme eller trykke Handel eller